

БАТЛАВ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ АУДИТОРЫН  
ОРЛОГЧИЙН АЛБАН ҮҮРГИЙГ  
ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ

В. Р Ц. НАРАНЧИМЭГ

... оны ... сарын ... өдөр

Газрын тосны салбарт бүтээгдэхүүн хуваах гэрээгээр **олборлолтын** үйл ажиллагаа  
явуулсан гэрээлэгчийн нийт хөрөнгө оруулалт, өртөг нөхөгдсөн болон нөхөгдөх  
зардлын хэмжээ, газрын тосны экспорт, борлуулалтын орлогын тооцоо  
хуваарилалтад баталгаажуулалт хийх **АУДИТ**

“ПЕТРОЧАЙНА ДАЧИН ТАМСАГ” ХХК-ИЙН “ТАМСАГ XXI”, “ТОСОН УУЛ XIX”  
ТАЛБАЙН ТАЛААР БАЙГУУЛСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ХУВААХ ГЭРЭЭНИЙ 4, 5 ДУГААР  
ЗҮЙЛД ЗААСАН ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ТАЛААР ГАЗРЫН ТОСНЫ САЛБАРЫН  
МЭРГЭЖЛИЙН ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЖ,  
ДҮГНЭЛТ ГАРГАХ ШИНЖЭЭЧИЙН  
**АЖЛЫН ДААЛГАВАР**

2023 оны 10 дугаар сарын  
31-ны өдөр

Дугаар ..... / 4-АД /  
2023 - 30

Улаанбаатар  
хот

**АЖЛЫН ЗОРИЛГО:** Газрын тосны салбарт бүтээгдэхүүн хуваах гэрээгээр олборлолтын үйл ажиллагаа явуулсан гэрээлэгчийн нийт хөрөнгө оруулалт, өртөг нөхөгдсөн болон нөхөгдөх зардлын хэмжээ, газрын тосны экспорт, борлуулалтын орлогын тооцоо, хуваарилалтад баталгаажуулалт хийх аудитын хүрээнд Засгийн газрын 1996 оны 8 дугаар сарын 07-ны өдрийн 183 дугаар тогтоолоор баталсан “Тамсаг XXI”, 1997 оны 12 дугаар сарын 10-ны өдрийн 239 дүгээр тогтоолоор баталсан “Тосон Уул XIX” талбайн Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний 5 дугаар зүйл /хайгуулын үе, хайгуулын хугацааг сунгах, нээлтийн цооногууд, үр ашигтай нээлттүүд болон олборлолтын хугацаа/-д заасан зохицуулалтын талаар газрын тосны салбарын мэргэжлийн зөвлөх үйлчилгээ үзүүлж, шинжээчийн дүгнэлт гаргахад энэхүү ажлын зорилго оршино.

**ЗОРИЛТ:** Зөвлөх шинжээч нь аудитын тайлрагналын үе шат дуусах хүртэлх хугацаанд хариуцсан асуудлаар мэргэжил, арга зүйн туслалцаа үзүүлж ажиллана.

**АЖИЛ ГҮЙЦЭТГЭХ ХУГАЦАА:** 2023.11.06- 2023.12.06

**БАЙРШИЛ:** Үндэсний аудитын газар

### НЭГ. ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

Үндэсний аудитын газар Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.3-т заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Газрын тосны тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.2, 37.3 дахь хэсэг, УИХ-ын Төсвийн байнгын хорооны “Аудитын сэдэв батлах тухай” 2022 оны 09 дүгээр тогтоол, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2023 оны A/04 дүгээр тушаалаар баталсан “ТАБ-ын 2021 онд гүйцэтгэх аудитын төлөвлөгөө”-г тус тус үндэслэн аудитыг 2023 оны 03 дугаар сарын 9-ний өдрөөс эхлүүлэн гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2023 оны 12 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор Улсын Их Хурлын Төсвийн байнгын хороонд хүргүүлнэ.

**ХОЁР. ГҮЙЦЭТГЭХ АЖИЛ, ҮҮРЭГ**

Зөвлөх шинжээч нь Газрын тосны салбарт бүтээгдэхүүн хуваах гэрээгээр олборлолтын үйл ажиллагаа явуулсан гэрээлэгчийн нийт хөрөнгө оруулалт, өртөг нөхөгдсөн болон нөхөгдөх зардлын хэмжээ, газрын тосны экспорт, борлуулалтын орлогын тооцоо, хуваарилалтад баталгаажуулалт хийх аудитаар дараах ажлыг гүйцэтгэнэ.

1. “Тамсаг ХХI”, “Тосон Уул ХIX” талбайн Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээнүүдийн 4 дүгээр зүйлд заасан өртөг зардлыг хэрхэн тооцох талаар мэргэжлийн зөвлөгөө өгч, дүгнэлт гаргах;
2. Тус гэрээнүүдийн 5 дугаар зүйлд заасан:

- хайгуулын үе;
- хайгуулын хугацааг сунгах;
- нээлтийн цооногууд;
- үр ашигтай нээлтүүд;
- олборлолтын хугацааны

талаар зохицуулалтыг хэрхэн тооцох, гэрээлэгчийн баримт материалд үндэслэн дүн шинжилгээ хийж, аудитын багт шаардлагатай асуудлаар газрын тосны салбарын мэргэжлийн туслалцаа үзүүлж, дүгнэлт гаргаж тайлагнах;

3. Гэрээлэгч газрын тосны орд ашиглалтын төлөвлөлтийг газрын тосны олборлолтын үе шатны болон технологийн горимын дагуу бодитой боловсруулж, хянасан эсэхэд үндэслэлтэй, нотолгоонд суурисан дүгнэлт гаргах;
4. Аудитын тайлангийн төсөл боловсруулах, хэлэлцүүлэхэд оролцох.

## ГУРАВ. АЖЛЫН ХАМРАХ ХҮРЭЭ

Зөвлөх шинжээч нь Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээгээр газрын тосны олборлолт, экспортын үйл ажиллагаа эрхэлж буй “Петрочайна Дачин Тамсаг” ХХК-ийн “Тосон Уул ХIX”, “Тамсаг ХХI” талбайн нийт хөрөнгө оруулалт, өртөг нөхөгдсөн болон нөхөгдөх зардал, газрын тосны экспорт, борлуулалтын орлогын тооцоо, тайлан, мэдээ, анхан шатны баримт, Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний 4, 5 дугаар зүйлд заасантай холбоотойгоор Ашигт малтмал, газрын тосны газар болон гэрээлэгчийн ирүүлсэн баримт материал, цооногуудын мэдээллийг хамруулан дүгнэлт гаргана.

## ДӨРӨВ. ХҮЛЭЭГДЭЖ БҮЙ ҮР ДҮН, БҮТЭЭГДЭХҮҮН

Зөвлөх шинжээч нь аудитын багтай хамтран Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан аудитын төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу ажлын даалгаварт заасан ажлыг Төрийн аудитын байгууллагаас аудит хийх журам, Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, MNS 6817-8: 2020 Нийцлийн аудитын стандарт болон холбогдох бусад эрх зүйн баримт бичигт нийцүүлэн цаг хугацаанд нь чанартай хийж гүйцэтгэнэ.

Зөвлөх шинжээч нь ажлын даалгаварт тусгасан зорилгыг хэрэгжүүлж, ажил үүргийн хуваарийн дагуу хамрах хүрээний ажлыг холбогдох стандарт, хууль тогтоомжид заасны дагуу аудитын тайлагналын үе шатанд үндэслэл бүхий дүгнэлт, зөвлөмж боловсруулна.

Аудитын үр дүнд тулгуурлан “Петрочайна Дачин Тамсаг” ХХК-ийн нийт хөрөнгө оруулалт, өртөг нөхөгдсөн болон нөхөгдөх зардлын хэмжээ, газрын тосны экспорт, борлуулалтын орлогын тооцоо, хуваарилалтад баталгаажуулалт хийх аудитын талаарх дүнг бодитой үнэлж, аудитын дүгнэлт, тайлан гаргаж холбогдох байгууллага, олон нийтэд үнэн зөв мэдээлнэ.

## ТАВ. УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ

Дүгнэлт гаргах ажлыг гэрээгээр гүйцэтгэх зөвлөх шинжээч нь Үндэсний аудитын газрын Санхүү-Нийцлийн аудитын газрын аудитын багтай хамтран ажиллах бөгөөд шаардлагатай дэмжлэг туслалцааг тус газраас үзүүлнэ.

Зөвлөх шинжээч нь ажил эхлүүлэх болон ажлын явцад үүсэх хүндрэл бэрхшээл, эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэн захиалагч /Санхүү-Нийцлийн аудитын газар/-тай урьдчилсан уулзалт, ярилцлага хийх, шаардлагатай асуудлаар нэмэлт тодруулга авч ажиллаж болно.

Зөвлөх шинжээч нь дүгнэлт гаргах ажлын явцад илэрсэн зөрчил, шийдвэрлэх боломжгүй асуудал үүссэн тохиолдолд тухай бүр захиалагч талын холбогдох албан тушаалтанд шууд мэдэгдэнэ.

## **ЗУРГАА. ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА БОЛОН АЖЛЫН ТУРШЛАГА**

Үндэсний аудитын газар нь газрын тосны салбарт мэргэшиж, зөвлөх үйлчилгээ үзүүлж чадахуйц, тухайн салбарт ажиллаж ирсэн ажлын дадлага, туршлагатай дүгнэлт гаргах чиглэлээр эрх бүхий зөвлөхтэй ажиллах бөгөөд тухайн аудитад зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэхэд ашиг сонирхлын зөрчилгүй гэдгээ бүрэн илэрхийлсэн байна.

Тавигдах шаардлага болон ажлын туршлагын хүрээнд зөвлөх шинжээч нь /багаар гүйцэтгэж болно/ дараах боловсролын тусгайлсан зэрэг, үндсэн мэргэжил, мэргэшлийн шаардлага тавигдана. Үүнд:

### **Хуулийн этгээдийн хувьд:**

- Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх эрх бүхий болохыг нотлох баримт бичиг; Хуулийн этгээдийн багийн ахлагч нь дараах шаардлагыг хангасан байна. Үүнд:
  - Багийн ахлагч нь газрын тосны мэргэжлээр Зөвлөх инженерийн зэрэгтэй, гэрээгээр гүйцэтгэсэн ажил, үйлчилгээний үнэн бодит байдлыг хариуцаж, дүгнэлт гаргах эрх бүхий байх;
  - Геологи, уул уурхай, ашигт малтмалын олон улсын чиг хандлага, газрын тосны технологийн болон үйл ажиллагааны мэдлэг мэдээлэлтэй, ажлын туршлагатай байх;
  - Мэргэжлийн англи хэл эсхүл хятад хэлний мэдлэгтэй;
  - Төрийн болон албаны нууц, байгууллага болон хувь хүний нууцыг чандлан хадгалах;
  - Мэргэжлээрээ зөвлөх үйлчилгээ үзүүлж байсан туршлагатай;
  - Хууль тогтоомжид заасан бусад шаардлага.

### **Ажиллах хүчний шаардлага:**

- Газрын тосны чиглэлээр бакалавр ба түүнээс дээш зэрэгтэй;
- Газрын тосны зөвлөх болон мэргэшсэн инженерийн зэрэгтэй байх;
- Мэргэжлээрээ 3-аас дээш жил ажилласан;
- Мэргэжлийн англи хэл эсхүл хятад хэлний мэдлэгтэй;
- Компьютерын өргөн хэрэглээний программууд дээр ажиллах чадвартай;
- Багаар ажиллах, ачаалал даах чадвартай байх;
- Төрийн албан хэрэг хөтлөлт, архивын талаар мэдлэгтэй, сургалтад хамрагдсан бол давуу тал болно.

### **Баг, хувь хүний хувьд:**

- Шалгаруулалтад оролцохыг хүссэн өргөдөл, анкет, боловсролын зэргийн диплом, бусад үнэмлэх, сертификатын хуулбар;
- Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх эрх бүхий болохыг нотлох баримт бичиг;
- Ажлын туршлагыг тодорхойлсон дэлгэрэнгүй намтар;
- Техникийн санал (үүрэгт ажлыг хийх аргачлал, ажлын төлөвлөгөө), санхүүгийн дэлгэрэнгүй санал (тусад нь дугтуйлсан байх);
- Англи болон хятад хэлний мэдлэгтэй бол давуу тал болно.

Дээрх шаардлагыг хангасныг нотлох баримт бичгийн баталгаажсан хуулбарыг Үндэсний аудитын газрын ирүүлнэ үү.

Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжийг үйл ажиллагаандаа мөрдлөг болгон гэрээ, ажлын даалгаварт заасан ажлыг мэргэжлийн болон чанарын өндөр түвшинд

гүйцэтгэж, шаардлагатай судалгаа, шинжилгээ, тооцоо, тайлан бусад ажлыг хугацаанд нь үнэн зөв чанартай хийж гүйцэтгэнэ.

### **ДОЛОО. ТӨЛБӨРИЙН НӨХЦӨЛ**

Газрын тосны мэргэжлийн зөвлөх инженерийн ажлын хөлсийг харилцан тохиролцож, төлбөрийн нөхцөлийг ажлын гүйцэтгэлд үндэслэн гэрээнд заасан нөхцөл, хуваарийн дагуу олгоно.